

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник голови Вченої ради
Харківського національного
університету імені В. Н. Каразіна
Антон ПАНТЕЛЕЙМОНОВ

РІШЕННЯ

Вченої ради Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна з
питання: «Про затвердження Порядку проведення моніторингу якості
організації дистанційного освітнього процесу»
від 11 квітня 2022 року, протокол № 7

Заслухавши доповідь заступника начальника Навчального відділу
Сергія ЄЛЬЦОВА, Вчена рада ухвалює:

1. Затвердити Порядок проведення моніторингу якості організації
дистанційного освітнього процесу.
2. Підготувати наказ про введення в дію рішення Вченої ради
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

*Відповідальний: заступник начальника Навчального відділу Сергій
ЄЛЬЦОВ*

ДОКУМЕНТ СЕД АСКОД
Сертифікат 58E2D9E7F900307B040000009E3A2500EDEC4000
Підписувач Пантелеймонов Антон Віталійович
Дійсний з 17.02.2022 15:51:27 по 17.02.2024 15:51:27

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

0114-19 від 11.04.2022

Порядок проведення моніторингу якості організації дистанційного освітнього процесу

1. Загальні положення

1.1. Порядок проведення моніторингу якості дистанційного освітнього процесу (далі – Порядок) Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (далі – Університет) регламентує програму, організацію, проведення та визначення результатів моніторингу якості організації освітнього процесу, що проходить у дистанційній (змішаній) формі.

1.2. Порядок розроблений відповідно до законів України «Про освіту» та «Про вищу освіту», наказів МОН України № 466 від 25 квітня 2013 року «Про затвердження Положення про дистанційне навчання» та № 54 від 6 січня 2020 року «Про затвердження порядку проведення моніторингу якості освіти»; Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна (нова редакція), Положення про планування й звітування науково-педагогічних працівників Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, Положення про електронне (дистанційне) навчання Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (нова редакція), Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

1.3. Дистанційний освітній процес – процес навчання, який відбувається в умовах віддаленості один від одного його учасників та їх, як правило, опосередкованої взаємодії в освітньому середовищі, яке функціонує на базі сучасних освітніх інформаційно-комунікаційних технологій. Дистанційний освітній процес може використовуватися для організації дистанційної форми навчання, як окремої форми навчання, поруч з денною або заочною формами, а також організовуватися в умовах дії карантинних обмежень або інших надзвичайних обставин.

1.4. Під час проведення дистанційного освітнього процесу взаємодія між учасниками освітнього процесу здійснюється через використання засобів електронної комунікації: платформи для організації відеоконференцій (Zoom, Google Meet, Microsoft Teams та ін.), системи управління навчанням (Moodle, Canvas та ін.), месенджери (Viber, Telegram та ін.), електронну пошту тощо. Дистанційна взаємодія між учасниками освітнього процесу може здійснюватися як асинхронно, так і синхронно в часі.

1.5. Конкретний засіб організації комунікації учасників освітнього процесу визначається з урахуванням їх технічних можливостей з обов'язковим забезпеченням рівних можливостей для проходження контрольних заходів для всіх здобувачів. Здобувачі освіти повинні мати смартфон або комп'ютер з мікрофоном, надійний інтернет-зв'язок, можливість встановити необхідне програмне забезпечення тощо.

1.6. Під час проведення контролю знань необхідно забезпечити ідентифікацію особи здобувачів освіти. Ідентифікація може здійснюватися, наприклад, шляхом демонстрації здобувачем освіти через засоби відеозв'язку своєї залікової книжки, студентського квитка або документу, що посвідчує особу. Інший спосіб ідентифікації особи здобувача – використання ним акаунта в корпоративній електронній пошті в домені karazin.ua.

1.7. Контроль результатів навчання (в тому числі екзамени, захист кваліфікаційних та курсових робіт, звіт про проходження практики, контрольні роботи) може здійснюватися під час проведення відеоконференцій або засобами систем управління навчанням, інших інструментів комунікації. Найпростішим з варіантів може бути написання здобувачем освіти відповідей до завдань від руки, його фотографування (сканування) та надсилання викладачу засобами електронного зв'язку. Інші шляхи отримання відповідей студентів – формування ними електронних документів з результатами виконання завдання з наступним відправленням їх викладачу або формування відповідей у програмних засобах систем управління навчанням, наприклад, Moodle, Google Classroom та ін.

1.8. Важливою складовою організації дистанційного освітнього процесу є своєчасне та доступне інформування здобувачів вищої освіти про розклад занять, дату і час проведення контрольних заходів, а також засоби комунікації, які будуть використовуватися для організації взаємодії між учасниками освітнього процесу. Посилання для входу до відеоконференцій повинні бути надіслані здобувачам освіти принаймні за день перед їх проведенням.

1.9. Необхідною умовою забезпечення якості дистанційного освітнього процесу є організація онлайн доступу здобувачів освіти до навчально-методичних матеріалів (конспекти лекцій, презентації, навчальні посібники та ін.), призначених для використання під час самостійної роботи. Посилання для завантаження матеріалів можуть розміщуватися на сайтах кафедр, факультетів (навчально-наукових інститутів) або надсилатися студентам засобами електронного зв'язку.

1.10. Для підтвердження фактів виконання педагогічного навантаження викладачів під час дистанційного освітнього процесу можуть використовуватися:

- вибіркова фото- або відеофіксація фрагментів занять зі студентами (лекцій, семінарів, лабораторних та практичних занять, консультацій, проведення поточного та підсумкового контролю тощо);
- інформація про активність викладача та студентів у відповідних дистанційних курсах, розміщених у LMS Moodle Центру електронного навчання Інституту післядипломної освіти та заочного (дистанційного) навчання;
- наявність електронних або роздрукованих версій виконаних студентами завдань та результатів їх перевірки;
- інші джерела інформації про взаємодію викладача зі студентами під час занять.

1.11. Фото- або відеоматеріали, що підтверджують проведення занять, а також електронні або роздруковані версії виконаних студентами контрольних

завдань, повинні зберігатися на кафедрах до початку наступного навчального року.

2. Мета та програма моніторингу якості організації дистанційного освітнього процесу

2.1. Моніторинг якості організації дистанційного освітнього процесу (далі – Моніторинг), проводиться з метою вивчення стану та покращення якості організації освітнього процесу на кафедрах, факультетах та навчально-наукових інститутах Університету під час запровадження дистанційної або змішаної форм навчання.

2.2. Програма Моніторингу включає перевірку наявності:

- контролю з боку завідувача кафедри та деканату за виконанням педагогічного навантаження викладачами, які працюють у дистанційному режимі;
- розкладу занять, що проводяться у дистанційному режимі, розміщеного на сайті факультету або ННІ;
- фактів присутності викладача на віртуальному робочому місці у встановлений розкладом занять час;
- онлайн доступу до навчально-методичних матеріалів, які здобувачі освіти використовують в освітньому процесі;
- фактів доведення до студентів інформації про розклад дистанційних занять та консультацій із зазначенням онлайн платформи для здійснення зв'язку та кодів для доступу;
- фактів, що підтверджують проведення занять зі студентами, їх консультування тощо;
- фактів, що підтверджують видачу студентам завдань для проведення поточного та підсумкового контролю знань, а також проведення перевірки відповідей студентів викладачем та оцінювання виконаних ними робіт.

2.3. Під час Моніторингу також організовується та проводиться онлайн опитування здобувачів вищої освіти з метою визначення їх оцінки якості організації освітнього процесу в умовах дистанційного навчання. Орієнтовний зміст питань для опитування студентів за результатами їх дистанційного навчання наведений у Додатку 1. Опитування може проводитися як для окремих дисциплін, що вивчалися дистанційно, так і загалом для всього дистанційного освітнього процесу на кафедрі (факультеті/інституті).

3. Організація та проведення моніторингу якості організації дистанційного освітнього процесу

3.1. Проведення Моніторингу покладається на робочу групу, кількість членів якої визначається планованим обсягом перевірки.

3.2. Моніторинг може проводитися у очній формі, коли необхідна інформація одержується від завідувачів та викладачів кафедр за допомогою інтерв'ювання. Моніторинг також може проводитися з використанням сучасних комунікаційних технологій у дистанційному форматі. При цьому зустріч робочої групи з представниками факультетів (інститутів) відбувається за допомогою відеозв'язку, а вся необхідна для вивчення інформація в електронному вигляді розміщується в Інтернеті. Посилання для доступу до цієї інформації надсилається членам робочої групи завідувачем кафедри за допомогою електронної пошти.

3.3. Моніторинг проводиться відповідно до розпорядження проректора з науково-педагогічної роботи, яким визначається:

- перелік кафедр (факультетів, навчально-наукових інститутів), що будуть перевірятися;
- персональний склад робочої групи та її керівник;
- форма проведення Моніторингу (очна або дистанційна);
- терміни проведення Моніторингу.

3.4. Керівник робочої групи має право подання пропозицій та внесення змін щодо вдосконалення програми та процедури поточного Моніторингу.

Керівник робочої групи відповідає за проведення таких дій:

- своєчасне складання програми Моніторингу, його організацію та проведення;
- узгодження з адміністрацією відповідного факультету (навчально-наукового інституту) конкретної дати і часу початку процедури Моніторингу;
- доведення програми Моніторингу до адміністрації факультету (навчально-наукового інституту), що перевіряється;
- збір попередньої інформації про структурні підрозділи, що перевіряються;
- проведення попереднього аналізу документації структурних підрозділів;
- підготовку робочих документів для проведення Моніторингу;
- підготовку звіту про результати Моніторингу.

3.5. Перелік навчальних дисциплін кафедр, для яких проводиться перевірка відповідно до програми Моніторингу, попередньо визначається робочою групою та доводиться до відома адміністрації відповідного факультету (навчально-наукового інституту).

3.6. Завідувачі кафедр, на яких викладаються дисципліни, що були обрані для проведення Моніторингу, призначають відповідальних за надання представникам робочої групи всієї необхідної інформації з кожної навчальної дисципліни. Як правило, відповідальним призначається лектор з дисципліни, матеріали якої перевіряються. Відповідальні особи разом з завідувачем кафедри беруть участь у зустрічах з членами робочої групи (очно або дистанційно).

3.7. Для проведення опитування здобувачів вищої освіти з метою вивчення їх думки стосовно якості дистанційного освітнього процесу адміністрація факультету (навчально-наукового інституту) надає керівнику робочої групи список студентів, які навчалися у дистанційному режимі, разом з їх електронними адресами. Адміністрація факультету (навчально-наукового

інституту) також інформує здобувачів вищої освіти про характер майбутнього опитування та запрошує їх взяти у ньому участь. Розсилку запрошень для проведення онлайн опитування виконує один з членів робочої групи.

4. Визначення результатів та підведення підсумків моніторингу якості організації дистанційного освітнього процесу

4.1. Результати Моніторингу зазначаються у звіті, який відповідно до його програми готує керівник робочої групи з проведення Моніторингу. Звіт може містити таблиці, діаграми, графіки та інші форми узагальнення отриманої під час Моніторингу інформації, зауваження робочої групи до організації та якості дистанційного освітнього процесу а також рекомендації щодо його покращення.

4.2. Звіт про результати Моніторингу надається проректору з науково-педагогічної роботи, адміністрації факультету (навчально-наукового інституту), а також завідувачам кафедр, які проходили перевірку. Результати моніторингу можуть оприлюднюватися на веб-сайтах кафедр, факультетів (навчально-наукових інститутів) та університету.

4.3. Результати Моніторингу, аналізуються та обговорюються на засіданнях кафедр, науково-методичних комісій факультетів (інститутів) та науково-методичної ради університету.

4.4. За результатами обговорення результатів Моніторингу завідувачі кафедр визначають заходи щодо виправлення отриманих зауважень, терміни їх реалізації та призначають відповідальних осіб. Дана інформація вноситься до протоколу засідання кафедри, витяг з якого надається керівнику робочої групи.

Питання для проведення онлайн-анкетування учасників освітнього процесу стосовно якості організації дистанційного навчального процесу на факультеті (інституті)

1. Як Ви оцінюєте рівень організації навчального процесу під час дистанційної форми навчання:

- високий
- достатній
- задовільний
- низький
- важко відповісти

2. Як Ви оцінюєте рівень викладання навчальних предметів під час дистанційного освітнього процесу:

- високий
- достатній
- задовільний
- низький
- важко відповісти

3. Як Ви оцінюєте рівень наявності навчально-методичних матеріалів, призначених для використання під час дистанційного освітнього процесу?

- високий
- достатній
- задовільний
- низький
- важко відповісти

4. Як Ви оцінюєте зміст та методичний рівень матеріалів, призначених для використання під час дистанційного освітнього процесу?

- високий
- достатній
- задовільний
- низький
- важко відповісти

5. Чи завжди дистанційні заняття розпочиналися та тривали відповідно до встановленого розкладом занять часу?

- так
- частково
- ні

- важко відповісти

6. Чи задоволені Ви рівнем знань, отриманих під час дистанційного освітнього процесу?

- так
- частково
- ні
- важко відповісти

7. Як Ви вважаєте, чи об'єктивно були оцінені результати Вашого навчання під час дистанційного освітнього процесу?

- так
- частково
- ні
- важко відповісти

8. Чи вважаєте Ви, що під час дистанційного освітнього процесу збільшується кількість порушень академічної доброчесності з боку студентів та викладачів?

- так
- частково
- ні
- важко відповісти

9. Назвіть головні проблеми або труднощі, з якими Ви зіткнулися під час дистанційного освітнього процесу:

- відсутність особистої взаємодії з викладачами
- відсутність особистого спілкування з однокурсниками
- відсутність аудиторних занять
- відсутність позаосвітньої діяльності разом з іншими студентами
- недостатня кількість навчально-методичних матеріалів
- власна неорганізованість
- незрозумілість завдань
- надмірна кількість завдань для виконання
- застарілість обладнання (смартфон, комп'ютер), яке використовувалося для організації дистанційної комунікації
- складність використання програмного забезпечення
- низька якість Інтернет-зв'язку
- інше

10. Які позитивні моменти під час дистанційного освітнього процесу Ви можете відмітити?

- наявність більшого часу для навчання завдяки відсутності поїздок до університету
- певна свобода у виборі часу для виконання завдань

- більше можливостей для організації самостійної роботи з навчальним матеріалом
- можливість навчання з використанням різних онлайн ресурсів
- наявність онлайн консультацій викладачів
- інше

11. Які засоби комунікації найчастіше використовувалися для організації взаємодії між викладачем та здобувачами освіти під час дистанційного освітнього процесу?

- електронна пошта
- месенджери (Viber, Telegram, WhatsApp та ін.)
- платформи для проведення відеоконференцій (Zoom, Microsoft Teams, Google Meet та ін.)
- системи управління навчанням (Moodle, Google Classroom та ін.)
- інше.